

AVOCATUL POPORULUI

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP

Aprob,

Avocatul Poporului

Renate Weber

Raport

privind vizita desfășurată la Centrul pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică Arad

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

Alba Iulia – 2025

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În conformitate cu prevederile art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu prevederile art. 19 lit. a) din Protocolul Opțional la Convenția Împotriva Torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante din 18.12.2002, precum și cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, instituția Avocatul Poporului, prin reprezentanții Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, Centrul Zonal Alba, respectiv, domnul

jurist, doamna psiholog și domnul medic, consilieri ai **Centrului Zonal Alba**, am efectuat la data de 26.05.2025, împreună cu doamna

reprezentantă a **Asociației „Îngeri pentru Suflete” Arad**, o vizită la **Centrul de Cazare a Străinilor luați în Custodie Publică Arad**.

Vizita a avut ca obiective consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, verificarea modului de implementare a recomandărilor de la vizita anterioară (desfășurată în data de 6.10.2025), precum și alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, care ar fi putut apărea în timpul desfășurării acesteia.

Această vizită s-a realizat în conformitate cu prevederile Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu scopul îndeplinirii mandatului MNP, de examinare în mod regulat a tratamentului aplicat persoanelor private de libertate în locurile de detenție, prin transmiterea de informații/ documente și prin dialogul purtat între toate părțile implicate în efectuarea vizitei (angajați, persoane custodiate și membrii echipei de vizitare).

Este de menționat faptul că alături de factorii de conducere, toți reprezentanții unității vizitate, au acordat sprijin membrilor echipei MNP în exercitarea atribuțiilor legale, punând la dispoziție informațiile și documentele solicitate și oferind lămuriri, după caz, manifestând profesionalism și disponibilitate pe tot parcursul vizitei.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată și din interviurile cu străinii și cu personalul centrului

a) informații generale

Funcționarea Centrului pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică Arad, (denumit în continuare CCSCP, centru, unitate), se desfășoară în baza prevederilor următoarelor acte normative: O.U.G. nr. 55/ 2007 privind înființarea Oficiului Român pentru Imigrări prin reorganizarea Autorității pentru Străini și a Oficiului Național pentru Refugiați, precum și modificarea și completarea unor acte normative; Hotărârea de Guvern (H.G.) nr. 639/ 2007 privind structura organizatorică și atribuțiile Inspectoratului General pentru Imigrări (I.G.I.), actualizată; H.G. nr. 467/ 2016 pentru modificarea anexei la H.G. nr. 639/ 2007 privind structura organizatorică și atribuțiile Inspectoratului General pentru Imigrări (I.G.I.); Ordinul M.A.I. nr. I/1870/2016 privind reorganizarea I.G.I. și a structurilor subordonate, O.U.G. nr. 194/ 2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare; a Regulamentului de organizare și funcționare a centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne (O.M.A.I.) nr. 121/2014.

Asigurarea din punct de vedere logistic și financiar a centrului se face de către Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Timișoara, în calitate de ordonator terțiar de credite, fără ca între cele două structuri să existe raporturi de subordonare, finanțarea activităților fiind asigurată de la bugetul de stat.

b) persoanele custodiate și condițiile de cazare

Capacitatea actuală a centrului este de 160 de locuri cu posibilitate de suplimentare la 206 locuri, iar la data vizitei în centru erau cazați 23 de străini, respectiv, o femeie și 22 de bărbați, având următoarele țări de proveniență: 1 Etiopia, 2 Siria, 1 Irak, 2 Egipt, 6 Bangladesh, 1 Afganistan, 1 Coasta de Fildeș, 1 Sri Lanka, 2 Turcia și 6 Iran. Cel mai tânăr locatar al centrului avea vârsta de 19 ani și provenea din Egipt iar cel mai în vârstă avea 47 de ani și era din Egipt. În unitate nu erau custodiați minori, femei gravide și nici familii, iar la repartiția străinilor în camerele de cazare se aveau în vedere prevederile art. 28 și art. 29 din Ordinul MAI nr. 121/2 014 pentru aprobarea Regulamentului centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică, respectiv țara de origine, specificul cultural sau religios al fiecărui străin în parte și eventuale recomandări medicale.

Pe parcursul anului 2024, în centru au fost introduși 592 de străini (547 bărbați și 45 femei), iar 699 de străini (658 bărbați și 41 de femei) au fost scoși din custodie, un număr de 444 optând pentru returnare voluntară, caz în care, pe lângă gratuitatea transportului până în țara de proveniență, străinului i se acordă un pachet de asistență la reintegrare în țara de origine, în cuantum de 2000- 2650

euro, după caz. Din această sumă persoana primește 400 de euro cash la sosirea în țara de origine iar diferența va acoperi decontarea unor servicii de reintegrare pe plan local.

Din punct de vedere al perioadei de ședere în centru, situația pentru anul 2024 era următoarea: 1-5 zile, 109 persoane; 6-10 zile, 226 de persoane, 11-20, de zile 183 persoane; 21-30 de zile, 65 de persoane; 1-6 luni, 108 persoane; 6 luni- 1 an, 7 persoane; peste 1 an o persoană.

Pe parcursul trimestrului I al anului 2025, în centru au fost introduși 97 de străini (95 bărbați și 2 femei), respectiv, 51 de persoane în categoria de vârstă 18-35 ani și 46 de persoane în categoria de vârstă 36-60 de ani. În aceeași perioadă 121 de străini (115 bărbați și 6 femei) au fost scoși din custodie, un număr de 71 dintre aceștia optând pentru returnare voluntară în țările de proveniență.

Sub aspectul perioadei de ședere în centru, situația pentru anul această perioadă era următoarea: 1-5 zile, 12 persoane; 6-10 zile, 37 de persoane, 11-20, de zile 21 de persoane; 21-30 de zile, 3 persoane; 1-6 luni, 26 de persoane; 6 luni- 1 an, 21 de persoane; peste 1 an o persoană.

Țările de proveniență acestora erau Bangladesh, Sri Lanka, Vietnam, Nepal și Ghana.

Centrul pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică Arad, era organizat în sistem pavilionar, cu două clădiri.

O clădire, edificată în anul 2001 și modernizată în cursul anului 2015, compusă din: **corpul A** (spații pentru birouri, spații pentru personalul de pază și supraveghere, sală de mese, bucătărie, cameră de amprentare, cameră de control corporal și al bagajelor, cameră de control medical sumar și spații administrative), **un corp de legătură** cu două birouri pentru O.N.G.– uri și **corpul B** cu spații de cazare și sală de mese pentru străinii luați în custodie publică și spații pentru activitatea compartimentului medical.

Cea de-a doua clădire, dată în folosință în anul 2015, era compusă din **corpul C** cu spații destinate personalului cu activități de pază și supraveghere, sală de mese, sală de sport, spații tehnice și administrative și **corpurile C1 și C2**, cu spații destinate cazării străinilor luați în custodie publică și spații pentru desfășurarea activităților cultural-educative și religioase.

În Corpul C1, la parter erau amenajate 5 camere de cazare, un izolator și un club destinat activităților cultural-educative, iar la etaj erau 6 camere de cazare, un izolator și un club destinat activităților religioase (cameră de rugăciune). Camerele de cazare de la parter și de la etaj erau identice din punct de vedere al suprafețelor și dotărilor.

Corpul C2 era structurat pe trei niveluri: demisol (spații administrative), parter și etaj. La parter erau amenajate 8 camere de cazare, un izolator și un club destinat activităților cultural-educative, iar la etaj erau 8 camere de cazare, un izolator și un club destinat activităților religioase (cameră de rugăciune). Camerele de cazare de la parter și de la etaj erau identice ca suprafață și dotare.

Sala de sport era foarte bine dotată, cu apratură specifică, respectiv, bicicletă eliptică, bandă pentru alergat, echipamente cu greutate, stepper, însă **spațiul respectiv nu părea a fi utilizat.**

Pentru încălzirea sau răcirea microclimatului în camerele de cazare erau instalate ventilo convectoare. Camerele de cazare erau dotate cu câte 4 paturi din structură metalică, cu saltele, masă și băncuță (mono corp fixat în pardoseală), un dulap metalic (pentru 4 persoane), având aplicat pe paviment covor PVC antistatic și ignifug (tarchet). Grupul sanitar al fiecărei camere era prevăzut cu duș, corp sanitar monobloc de inox (antivandal) compus din chiuvetă și wc funcționale. Sălile de club erau dotate cu televizor, masă de tenis, telefon, și diferite jocuri precum Monopoly, șah, puzzle.

Centrul avea două curți exterioare de plimbare, destinate pentru desfășurarea de activități sportive, recreative, cultural-educative, amenajate cu suprafețe verzi și porțiuni betonate, dotate cu porți de handbal, coșuri de baschet, tobogan pentru copii și măsuțe cu bănci.

De asemenea, tot în cadrul Centrului pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică Arad, a fost implementat ***Proiectul Extinderea capacității de cazare a Centrului de cazare a străinilor luați în custodie publică Arad – faza I studiul de fezabilitate și studiul geotehnic, și faza II: proiectare și execuție lucrări*** ROFAMI2019OS3P11, cu o capacitate de 240 de locuri, cuprinzând o clădire P + 2E tip U, curți de plimbare, spații de spor și locuri de joacă pentru copii, având ca principale obiective: asigurarea condițiilor necesare demarării unui nou proiect care va consta în extinderea capacității de cazare a Inspectoratului General pentru Imigrări, precum și în îmbunătățirea condițiilor de cazare și de siguranță a străinilor cu ședere ilegală împotriva cărora a fost dispusă măsura luării în custodie publică și cazarea în Centrul de custodie Arad; identificarea soluției tehnico-financiare optime pentru realizarea obiectivului de investiții privind îmbunătățirea calității condițiilor de cazare a străinilor și a serviciilor în centrele închise – renovări/modernizări/construcții și dotări cu echipamente, sisteme și mobilier.

Din cele 23 de persoane custodiate în centru la data vizitei, 21 erau cazate în corpul C2, iar 2 în corpul C1 respectiv singura femeie din centru, de origine din Bangladesh fiind cazată separat și un bărbat din Sri Lanka, aflat în primele 5 zile de la sosirea în centru, în carantină, în izolator. Spațiile

vizitate erau curate, într-o stare corespunzătoare, cu excepția **camerelor C1-4 și C1-6** unde erau custodiați cei 2 străini amintiți de mai sus, **unde în grupurile sanitare ale acestora s-a constatat că sistemul de iluminare era defect și de asemenea în grupurile sanitare respective existau infiltrații la nivelul tavanului.** Se recomandă remedierea acestor defecțiuni, respectiv, **repararea, zugrăvirea și igienizarea zonelor de tavan afectate de infiltrații și repararea sistemului de iluminat din aceste două grupuri sanitare.** Participarea la activități recreative în aer liber se realiza zilnic, minimum o oră/ zi, conform prevederilor art. 26 alin. (1) din O.M.A.I nr. 121/2014 pentru aprobarea Regulamentului centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică.

Cu ocazia vizitării corpului C2, a fost verificată și cutia destinată colectării de cereri, sesizări, plângeri, care, la momentul respectiv nu conținea nici un fel de înscris, însă ușița de vizitare a acesteia era deformată din cauza lovirii ei, de către grilajul metalic al ușii de acces în zona de cazare a străinilor. Având în vedere cele constatate, se recomandă **repararea ușiței de vizitare de la cutia destinată colectării de cereri, sesizări, plângeri și amplasarea cutiei într-o zonă corespunzătoare, care să asigure atât securitatea și integritatea acesteia cât și a înscrisurilor depuse în ea.**

c) personalul centrului

Structura de personal a centrului prevedea un număr de 64 de posturi, dintre care 54 erau ocupate, iar 10 posturi erau vacante, respectiv, un post de director adjunct, 3 posturi la compartimentul de pază, vacante, 3 posturi la compartimentul asigurare tehnico-materială, 2 posturi la compartimentul medical, unul de medic, **dar la cabinetul medical funcționa un medic cu contract prestări servicii**, și unul de asistent medical, iar 3 posturi de asistent medical erau ocupate, 1 post la compartimentul secretariat, dar care face obiectul unui raport de mutare (ocupare), începând cu data de 1 iulie.

În ceea ce privește **pregătirea profesională continuă a personalului**, în perioada 18-22.11.2024, 6 lucrători, un ofițer și 5 agenți, au participat la un stagiul de pregătire cu tema *Îndepărtarea străinilor de pe teritoriul României*, organizat la Centrul Multifuncțional de Pregătire Schengen Buzău, iar în luna aprilie 2025, un agent asistent medical a participat la un curs cu tema *Competențe și standarde globale pentru lucrătorii din sănătate* organizat de OMS, la București.

De asemenea, în perioada 1 ianuarie 2024- 29 mai 2025, în rândul lucrătorilor Centrului de Cazare a Străinilor luați în Custodie Publică Arad nu au fost înregistrate abateri disciplinare, și ca urmare nu au fost aplicate acestora nici un fel sancțiuni.

d) asistența medicală și hrănirea

Asistența medicală pentru persoanele custodiate era asigurată la nivelul centrului, de către un medic cu specialitatea medicină de familie, de luni până vineri în intervalul 9-12, în baza unui contract de prestări servicii medicale și de către cei 3 asistenți medicali, angajați ai centrului, în intervalul 8-20, program care putea fi ajustat la nevoie. În cazul urgențelor medico-chirurgicale, personalul de serviciu solicita serviciul 112, acordând primul ajutor până la sosirea ambulanței. Cabinetul medical era compus din 2 spații - cabinetul medicului și sala de tratamente cu următoarele dotări: mobilier - pat de consultații, birouri pentru medic și pentru asistenții medicali, scaune, dulapuri închise cu cheie pentru aparatul de urgență, documente și aparatură medicală, computer, imprimantă, frigider, chiuvetă; aparatură- stetoscop, tensiometru, termometru, cântar, taliometru, glucometru, pulsoximetru, trusă de urgență, aparat EKG, defibrilator. Aparatul de urgență era alcătuit conform normelor în vigoare.

Controlul medical inițial era efectuat în termen de 24 – 72 ore de la introducerea cetățeanului străin în centru, de către medic în condiții de confidențialitate, cu respectarea intimității și demnității persoanei. Se întocmea fișa medicală, în care se consemna o scurtă anamneză și examenul clinic, erau stabilite nevoile de tratament și/sau regim alimentar. În vederea evaluării stării de sănătate, la solicitarea personalului medical, persoana ce urma a fi cazată în centru întocmea o declarație pe proprie răspundere din care să reiasă dacă a consumat droguri sau dacă suferă de boli cronice, afecțiuni psihice ori afecțiuni infecto contagioase, anexă a fișei medicale. Toți străinii cazați în centru beneficiau de consultații medicale, de câte ori era nevoie, conform programului afișat la cabinetul medical.

Străinii cazați în centru puteau beneficia de consultații medicale de specialitate și investigații paraclinice suplimentare (analize de laborator sau alte investigații specifice) la cabinete de specialitate, la Spitalul Clinic Județean de Urgență Arad sau la laboratoarele din unitățile medicale de pe raza municipiului Arad.

Străinii beneficiau de medicamente în mod gratuit, în baza prescripției medicale eliberată de medicul instituției sau de alți medici specialiști. Achiziționarea medicamentelor și materialelor sanitare se făcea de la o unitate farmaceutică din municipiul Arad, cu care centrul avea încheiat un contract de prestări servicii. Medicamentele erau păstrate în condiții corespunzătoare de siguranță, în spațiul special amenajat în acest scop, medicamentele cu regim special (psihotrope etc.) fiind depozitate separat de cele de uz general, într-un dulap prevăzut cu sistem de închidere.

Activitatea medicală era înregistrată în fișa pacientului și în registrele de consultații sub semnătura proprie și sub semnătura străinului. În Registrul de evidență a stării de sănătate fiind consemnate 138 consultați la intrarea/ ieșirea din centru pe anul 2025 și 591 pe anul 2024; în Registrul de consultații și tratamente fiind consemnate 820 consultații pe anul 2025; în Registrul internări în spital fiind consemnate 11 cazuri în 2025 și 20 în 2024; în Registrul de evidență consultații de specialitate fiind consemnate 11 cazuri în 2025 și 23 în 2024; în Registrul de evidență boli transmisibile fiind consemnat 1 caz de TBC în 2024 și zero în 2025 și Registrul de evidență a gravidelor cu zero cazuri în 2024 și 2025. Serviciul de urgență 112 a fost solicitat de 3 ori în 2024 și o dată în 2025.

Din documentele prezentate a rezultat că pe parcursul anului 2025, până la data vizitei, nu au existat cazuri de refuz de hrană și doar un caz în anul 2024, din 31.10 până în 01.11.2024, motivele declarate fiind o durere la nivelul gâtului și solicitarea unui consult endocrinologic. Pe perioada refuzului de hrană, starea de sănătate i-a fost monitorizată de personalul medical, verificându-i-se funcțiile vitale, acestea fiind consemnate în Registrul de consultații și tratamente.

Nu existau la data vizitei în centru persoane cu afecțiuni psihice, consumatori de substanțe psiho-active. Nu au existat cazuri de suicid, tentative de suicid, decese din anul 2024 până la data vizitei.

Hrana străinilor era asigurată de la Penitenciarul Arad, în baza unui contract încheiat cu structura suport (C.R.P.C.S.A. Timișoara). Străinilor le erau asigurate două mese calde și una rece (micul dejun), conform normelor de hrană aplicabile, hrană rece în cazul deplasărilor (returnări sau transferuri). Servirea mesei se realiza, de regulă, în sala de mese, iar cei aflați în carantină luau masa în cameră. Transportul hranei se realiza cu un autoturism specializat pentru această activitate, autorizat sanitar-veterinar. Nu au fost sesizate nemulțumiri din partea străinilor privind hrana, aceasta fiind proaspătă, suficientă și din punct de vedere organoleptic era satisfăcătoare. Probele alimentare

se recoltau la fiecare masă fiind păstrate în recipiente special pregătite, în frigiderul pentru probe, la temperatura de 3-4 grade C, timp de 48 ore. 22 persoane erau la norma de hrană nr. 17 (musulman) și o persoană la regim de diabet. **Meniul din ziua vizitei** a fost următorul: **la norma 17 (musulman):** dimineța – pâine, ceai, margarină, biscuiți, marmeladă, la prânz – supă de roșii cu fidea, iahnie de fasole cu carne de pasăre, seara – tocană de cartofi; **la regim de diabet:** dimineța – ceai, pâine cu pateu și ou, la prânz – supă de legume, varză a la Cluj cu mămliguță, seara – salată orientală, pentru **gustarea** de la ora 10.00 – pâine și brânză topită iar pentru cea de la ora 16.00 pâine și iaurt. Străinii custodiați în centru, aveau acces zilnic la frigiderule de pe hol unde își țineau alimentele personale perisabile.

e) asistența psihosocială

Acordarea asistenței psihologice se realiza începând, cu data de 01.03.2009, de către un ofițer specialist- psiholog, în baza cu prevederilor art. 38 din OMAI nr. 121/ 2014 pentru aprobarea Regulamentului centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică, Legii nr. 213/ 2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, Hotărârii Guvernului nr. 788/ 2005 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 213/ 2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România și Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 23/ 2015 privind activitatea de psihologie în Ministerul Afacerilor Interne.

Furnizarea activităților de asistență psihologică este prevăzută de Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26.06.2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională, care urmărește să asigure standardele optime privind condițiile de primire, cum ar fi accesul la locuințe, hrană, îmbrăcăminte, asistență medicală (inclusiv asistență medicală și psihologică), educație pentru minori și accesul la locuri de muncă în anumite condiții, precum și asigurarea suportului psihologic în vederea adaptării la condițiile impuse de mediul privativ de libertate, prin identificarea și ameliorarea stărilor disfuncționale atunci când acestea sunt semnalate, pentru prevenirea apariției comportamentelor dezadaptative, precum și pentru soluționarea problemelor psihologice ale persoanelor beneficiare..

Psihologul deține atestat de liberă practică în specialitatea Psihologie aplicată în domeniul Securității Naționale, treapta autonom și în specialitatea Psihologie Clinică, treapta supervizare.

Acest specialist este licențiat în Psihologie, absolvent al unui program de masterat în Psihologie Clinică și al unui program de formare alternativă, în domeniul Psihologiei aplicate în domeniul Siguranței Naționale.

La data vizitei, psihologul nu se afla în centru, participând în acea zi la o activitate de formare profesională, acesta fiind contactat telefonic ulterior, în vederea prezentării activității din cadrul centrului. Astfel, în ceea ce privește participarea la manifestări științifice organizate în domeniul activității de specialitate, în vederea formării profesionale continue, ofițerul psiholog a participat la Conferința Națională „Psihologie în uniformă ediția I 2025 – Evaluare și intervenție psihologică în structurile de apărare: provocări și perspective”, organizat în perioada 29.05.2025-30.05.2025 de Penitenciarul Arad în parteneriat cu Colegiul Psihologilor din România, Asociația Română de Psihodramă Clasică, Universitatea Aurel Vlaicu din Arad, Universitatea de Vest din Timișoara și Asociația Special Medical Care.

Asistența psihologică se desfășura, de regulă, în cabinetul psihologic, fiind asigurată securitatea emoțională a beneficiarilor și confidențialitatea actului profesional. Cabinetul este dotat de către unitate, cu un calculator, un telefon metropolitan, un fișet metalic, trei fotolii, două birouri, o măsuță, o bibliotecă, cărți, flori și tablouri.

Străinii cazați în centru beneficiau de asistență psihologică primară și intervenție psihologică primară. La intrarea în centru, în urma anamnezei, li se completa Fișa de interviu primar și Fișa psihologică individuală. Acestea, potrivit discuției cu doamna psiholog, sunt înregistrate în Registrul de evidență a actelor profesionale / Registrul de evidență a fișei psihologice individuale și Registrul intrare-ieșire corespondență ordinară.

Acordarea asistenței psihologice străinilor cazați în centru, se făcea la cerere și la nevoie, individul, familial și, în cazuri deosebite, în grup.

Din punct de vedere metodologic, **cabinetul nu era dotat cu instrumente de lucru licențiate**. Potrivit prevederilor Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, Standardele specifice referitoare la Evaluare și diagnoză, art. VII.1., stipulează faptul că *psihologii vor oferi informații despre caracteristicile psihologice ale indivizilor numai după ce au realizat o*

evaluare adecvată, care să susțină științific și metodologic afirmațiile și concluziile lor, indiferent dacă este vorba de recomandări, avize, rapoarte, evaluări sau expertize.

Totodată, art. 38 din Regulamentul din 30 iulie 2014 al centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică, prevede următoarele: ***Psihologul centrului face evaluarea psihologică a străinilor cazați în centru, întocmește fișele de observație psihologică și acordă asistență de specialitate pe toată durata cazării. Pentru străinii identificați cu probleme psihologice sau psihiatrice, psihologul centrului informează imediat șeful centrului sau înlocuitorul legal al acestuia și, după caz, face propuneri pentru efectuarea unor consultații de specialitate la unități spitalicești de profil. Având în vedere cele arătate mai sus, se recomandă achiziționarea unor instrumente de lucru licențiate, pentru dotarea cabinetului de psihologie, din centru, în vederea furnizării unui act profesional corespunzător sub aspect calitativ.***

Între străinii cazați în centru în perioada 2024-2025, au fost foarte puține persoane agresive (auto/ heteroagresive) sau străini care au intrat în refuz de hrană. Străinii agresivi (auto/ heteroagresivi) au fost izolați conform procedurii, au beneficiat de consiliere pe toată perioada cazării în centru și au fost reintegrați odată cu renunțarea la comportamentul dezadaptativ. Pe parcursul anului 2024 nu au existat incidente consemnate, iar în anul 2025, un singur străin a fost implicat în 6 evenimente problematice. Totodată, nu au avut loc tentative de suicid și nu au fost cazați consumatori de droguri, doar trei străini necesitând consult psihiatric.

Conflictele care au apărut de-a lungul timpului în centru, au fost aplanate cu promptitudine de către personalul de la pază și ulterior, s-a utilizat consilierea psihologică pentru a identifica factorii care au generat conflictele și modalitățile de evitare a acestor situații, pe viitor.

Străinii identificați cu probleme psihice au beneficiat de consult psihiatric în unități de specialitate, au primit tratament medicamentos, au beneficiat de asistență psihologică primară, suport psihologic și emoțional.

Nu s-au consiliat psihologic minori în anul 2025, iar în anul 2024 au fost consiliați 3 copii care s-au aflat în centru în perioada 16-21 februarie, alături de părinții lor.

La data vizitei nu existau în evidența centrului persoane dependente de substanțe psihoactive, sau solicitări către Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog.

Asistența psihologică are drept obiectiv asigurarea condițiilor privind adaptarea străinilor la mediul specific, identificarea și remisiunea stărilor disfuncționale, precum și menținerea sănătății psihice. În cadrul asistenței psihologice se realizează identificarea eventualelor probleme de natură psihologică, evaluarea și ierarhizarea lor. Se desfășoară activități menite să asigure străinului capacitatea de a face față mediului bio-psiho-social, prin identificarea timpurie a eventualelor vulnerabilități psihice și dezvoltarea mecanismelor de adaptare. Obiectivele sunt astfel extrem de dificil de realizat, având în vedere modul în care se realizează comunicarea (prin intermediari-program de traducere sau altă persoană).

Consultându-se **dosarele persoanelor custodiate**, s-a constatat că documentele privind interesele acestora, precum și cele care vizau informarea asupra drepturilor și obligațiilor acestora pe perioada șederii în centru, erau semnate și disponibile în limba engleză. Totodată, la dosarele acestora, existau cereri pentru cumpărături și cereri solicitare cartele pentru telefon, aprobate.

În cadrul centrului sunt desfășurate **activități complementare de consiliere și sprijin** a solicitanților de azil, beneficiarilor de protecție internațională. Astfel un alt sprijin important primit de persoanele custodiate în centru, este acordat de către reprezentanții organizației neguvernamentale **Consiliul Național Român pentru Refugiați (C.N.R.R.)**. Din discuțiile cu aceștia, a reieșit că, la nivelul centrului se derulează două proiecte, unul cu indicativul AM31M/01 - Consiliere și asistență materială acordată migranților ce au primit o decizie de returnare și celălalt AM31F/01 - Asistență juridică acordată străinilor cărora le-a fost emisă o decizie de returnare. Prin intermediul acestor proiecte se oferă consiliere juridică cu privire la toate aspectele procedurii de azil, inclusiv în faza judecătorească. De asemenea, prin proiect pot fi decontate onorariile unor avocați, angajați să asigure apărarea solicitanților de azil în fața instanțelor.

Asistența materială constă în acordarea unui pachet de bază pentru igienă, respectiv săpun, pastă pentru dinți, periuță pentru dinți, deodorant, hârtie igienică, bic pentru bărbierit și haine (papuci, tricou, bluză, pantaloni). De asemenea, organizația vine cu o completare a pachetului de hrană din centru, respectiv pentru micul dejun (alimente neperisabile).

De asemenea, în anumite cazuri, reprezentanții organizației **J.R.S.** și ai **Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați - U.N.H.C.R.**, acordă sprijin străinilor custodiați în centru.

Referitor la respectarea dreptului la comunicare directă sau prin corespondență cu persoanele din afara centrului, potrivit prevederilor art. 12 din Ordinul nr. 121/ 2004 pentru

aprobarea Regulamentului centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică, acestora li se asigura o cartelă telefonică, de regulă o dată pe lună, în limita a 20 de minute, iar la nevoie, pentru rezolvarea unor probleme importante, li se acorda suplimentar încă o cartelă telefonică. Totodată, potrivit conducerii centrului, străinii rezidenți ai centrului sunt instruiți privind modalitatea de a contacta persoanele din țările de origine doar prin apel, pentru ca apoi aceștia să fie contactați înapoi fără a genera costuri mari de pe cartele proprii.

În timpul vizitei a fost verificat **modul în care străinii aveau posibilitatea de a adresa cereri, sesizări sau plângeri** potrivit art. 22 din Ordinul nr. 121/2004. Astfel în perioada anului 2024 au fost formulate 19 cereri, sesizări sau plângeri din partea străinilor cazați în centru, transmise conducerii prin personalul de serviciu sau în mod direct, consemnate în registrul de audiențe, iar pe parcursul anului 2025, au fost 4 consemnări (16.01.2025, 20.03.2025, 07.04.2025, 28.05.2025), acestea referindu-se în general la solicitările străinilor de a li se comunica date cu privire la situația proprie, la data returnării în țara de origine, detalii privind returnarea, motivele pentru care nu puteau pleca din centru, aceștia primind răspuns și prezentându-li-se cadrul legal de soluționare a solicitărilor.

În ceea ce privește **implementarea recomandărilor făcute în urma vizitei din anul 2022**, situația este următoarea:

1. Efectuarea demersurilor necesare pentru ocuparea posturilor vacante, în scopul asigurării activităților și drepturilor străinilor prevăzute de lege, precum și de tratatele și acordurile internaționale în materie, la care România este parte;

În urma analizei efectuate la data vizitei, s-a constatat că au fost depuse diligențe în sensul ocupării posturilor vacante, astfel, în perioada 30.12.2022-01.02.2025, la nivelul Centrului pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică Arad, au fost încadrate 8 persoane fie prin mutare de la alte structuri/ unități, fie prin încadrare directă, cu mențiunea că, pe lângă cele 8 posturi, începând cu 1 iulie a.c. va fi ocupat încă un post vacant (secretariat), care face obiectul unui raport de mutare. În aceeași perioadă 13 persoane au plecat din cadrul centrului, fie prin pensionare, 10 persoane, fie prin mutare la alte structuri/ unități, 3 persoane.

2. Completarea corectă a Registrului pentru străinii aflați în refuz de hrană existent în centru, cu toate datele rezultate în urma monitorizării parametrilor vitali (glicemie, puls, tensiune arterială), potrivit rubricăției;

Din documentele puse la dispoziția echipei de vizită, a fost identificat un singur caz de refuz de hrană, al unui cetățean de origine etiopiană. Acesta a declarat refuzul de hrană în data de 31.10.2024 ora 14.30. În 01.11.2024 la ora 08.30, a fost consemnată o primă monitorizare a stării de sănătate și la ora 15.15, când a ieșit din refuzul de hrană, a fost consemnată a doua monitorizare, în ambele situații valorile măsurate și înscrise în Registrul de consultații și tratamente (TA, Sp O2, Temperatură, Glicemie) fiind în limite normale.

3. Respectarea drepturilor tuturor străinilor de a participa zilnic la activități recreative în aer liber, potrivit art. 26 alin. (1) din O.M.A.I nr. 121/2014 pentru aprobarea Regulamentului centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică;

Din discuțiile purtate de către membrii echipei de vizită cu străinii a rezultat faptul că aceștia au ocazia de a participa, la activități în aer liber, cel puțin o oră în fiecare zi.

4. Analizarea posibilității de a achiziționa aparate TV și în camerele de la parterul Corpului C2, în care erau cazați străinii, potrivit prevederilor art. 24, alin. (4) din Ordinul nr.121/2004;

Referitor la acest aspect facem mențiunea că în noul imobil, edificat în cadrul proiectului „Extinderea capacității Centrului pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică Arad- faza II: proiectare și execuție lucrări” ROFAMI2019OS3P11, cu o capacitate de 240 de locuri, toate camerele de cazare pentru străini, sunt dotate cu aparat TV.

5. Analizarea posibilității de suplimentare a numărului de telefoane fixe din centru, având în vedere aflulul de străini și capacitatea centrului;

În privința acestei recomandări, menționăm faptul la nivelul Corpurilor C1 și C2, unde erau cazați străinii aflați în custodie, erau instalate două posturi telefonice pentru uzul acestora, și de asemenea odată cu operaționalizarea activităților în noul imobil, acest aspect va fi îmbunătățit substanțial.

6. Completarea în Registrul de consultații, obligatoriu, cu semnătura străinului care a beneficiat de consultație, potrivit modelului Registrului de consultații prevăzut în Anexa 5 din Ordinul nr. 121 din 30 iulie 2014 pentru aprobarea Regulamentului centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică;

În urma verificării Registrului de consultații, s-a constatat faptul că toate consultațiile de care au beneficiat străinii cazați în centru, aveau semnătura fiecăruia, în rubrica corespunzătoare.

7. Efectuarea unei dezinsecții cu substanțe mai eficiente în toate spațiile din Corpul C1, potrivit art. 38 alin. b) din Legea nr. 95/2006 republicată privind reforma în domeniul sănătății;

La nivelul centrului exista un contract de furnizare sericii de dezinsecție și deratizare, încheiat cu o firmă privată de profil. Astfel, conform proceselor verbale, această firmă a prestat în centr următoarele tipuri de activități: Proces verbal nr. 343/ 09.11.2022 Dezinsecție, Proces verbal nr. 382/ 17.03.2023 Dezinsecție și Deratizare, Proces verbal nr. 425/ 21.06.2023 Dezinsecție, Proces verbal nr. 487/ 11.09.2023 Dezinsecție, Proces verbal nr. 498/ 22.09.2023 Dezinsecție și Deratizare, Proces verbal nr. 543/ 15.12.2023 Dezinsecție, Proces verbal nr. 582/ 28.03.2024 Dezinsecție și Deratizare, Proces verbal nr. 649/ 28.06.2024 Dezinsecție și Deratizare, Proces verbal nr. 3731/ 07.10.2024 Dezinsecție, Proces verbal nr. 787/ 30.01.2025 Dezinsecție și Deratizare, Proces verbal nr. 835/ 14.04.2025 Dezinsecție. De asemenea, cu ocazia vizitării tuturor spațiilor centrului, nu au fost sesizate ploșnițe, gândaci sau rozătoare și nici urme ale acestora.

8. Efectuarea lucrărilor de reparații în grupul sanitar din camera P. C2.2, la obiectele sanitare (wc), și la tavanul care prezenta o porțiune de igrasie, precum și asigurarea iluminatului artificial și montarea unei perdele pentru respectarea intimității, la același grup sanitar.

În urma vizitării, spațiile centrului se prezentau într-o condiție bună, cu excepțiile menționate în prezentul raport.

3. Recomandări

Având în vedere aspectele constatate, în temeiul art. 43 alin. (1) și art. 47 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ

**conducerii Centrului pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică Arad, să
întreprindă măsurile legale care se impun pentru:**

1. Repararea, zugrăvirea și igienizarea zonelor de tavan afectate de infiltrații și remedierea sistemului de iluminat din grupurile sanitare ale camerelor de cazare C1-4 și C1-6;
2. Repararea ușii de vizitare de la cutia destinată colectării de cereri, sesizări, plângeri și amplasarea cutiei într-o zonă corespunzătoare, care să asigure atât securitatea și integritatea acesteia cât și a înscrisurilor depuse în ea;
3. Dotarea cabinetului de psihologie, din centru, cu instrumente de lucru licențiate, în vederea furnizării unui act profesional corespunzător sub aspect calitativ.

